

1

ημερολόγιο ποδηλάτου

Ένα ταξίδι στη βόρειο Ελλάδα

Κείμενο - Φωτό: ΓΚΑΡΟ ΑΓΑΜΠΑΤΙΑΝ

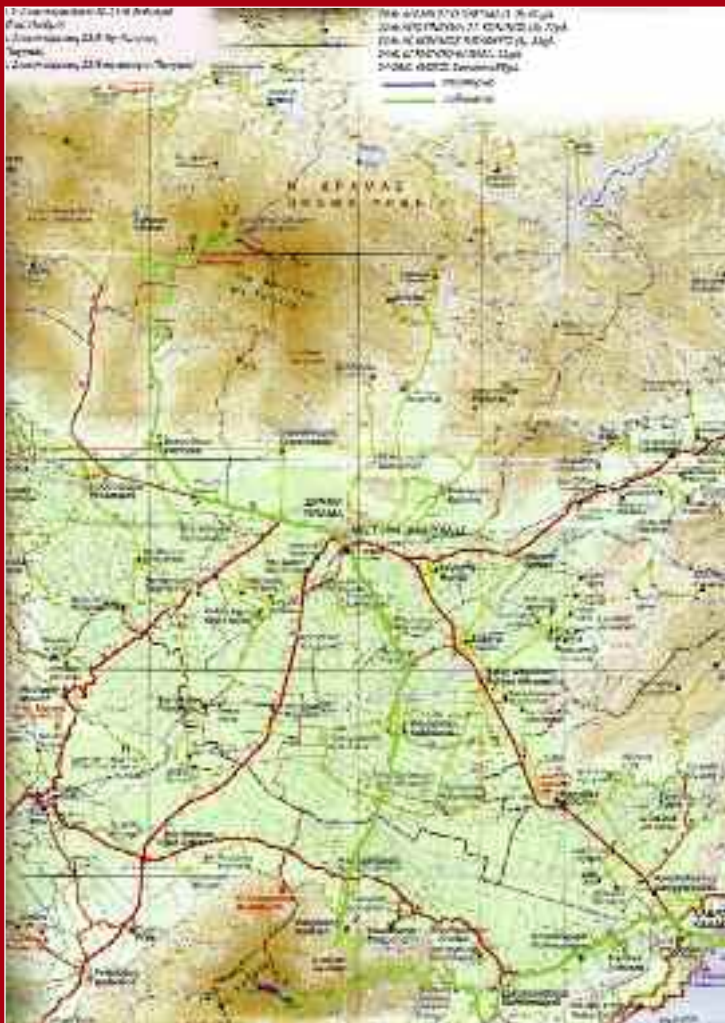

1. Στα ορεινά της Θάσου.
2. Ανηφορίζοντας στο Φαλακρό.
3. Το χωριό Πύργοι.
4. Τοπίο στην ομίχλη. Πλησιάζοντας στα "τυφλά" στο χιονοδρομικό κέντρο του Φαλακρού.
5. Το οροπέδιο του Αγίου Πνεύματος.

Μ

εταξύ 19 και 27 Ιουνίου του 2015 ταξίδεψα στη βόρεια Ελλάδα με σκοπό να ποδηλατήσω στο Φαλακρό, στο Παγγαίο, αλλά και στη Θάσο, καθώς μια καλοκαιρινή εξόρμηση είναι καλό να συνδυάζεται με κάποιο νησί! Ήταν ένα όνειρο χρόνων, να γνωρίσω αυτά τα μακρινά μέρη. Η αφετηρία της διαδρομής θα ήταν η Δράμα, στην οποία θα έφτανα με το τρένο. Το ταξίδι διαρκεί γύρω στις 11 ώρες. Καθώς όμως επέλεξα να ταξιδέψω νύχτα, μπόρεσα να πάρω έναν υπνάκο και το ξημέρωμα ήμουν ήδη στη Θεσσαλονίκη. Η ημέρα ξεκίνησε με βροχή. Πότε-πότε ο ήλιος ξεπρόβαλλε από τα σύννεφα, για να χαθεί την επόμενη στιγμή πίσω από ένα παραπέτασμα βροχής. Ήμουν ανήσυχος, καθώς γνώριζα ότι μέχρι και τον Ιούνιο ο καιρός στη βόρεια Ελλάδα είναι απρόβλεπτος.

6. Κτηνοτρόφος στο οροπέδιο Άγιο πνεύμα, στο Φαλακρό.

7. Η 2232μ., ψηλότερη κορυφή του Φαλακρού.

8. Η Νικήσιανη, στις πλαγιές του Παγγαίου.

9. Στα υπέροχα δάση του Παγγαίου.

10. Στο καταφύγιο του Σ.Χ.Ο. Καβάλας στο Παγγαίο.

Από τη Δράμα στους Πύργους

Ώρα 10:30. Βρίσκομαι στο σταθμό της Δράμας. Έχει λιακάδα και αρκετή ζέση, αλλά φαίνεται ότι το «διάλειμμα» αυτό δε θα κρατήσει και πολύ. Ο σιδηροδρομικός σταθμός βρίσκεται στα νότια της πόλης. Ακριβώς απέναντι, δίπλα στη μικρή πλατεία, ένα μαγαζάκι τράβηξε την προσοχή μου. Πρώτη στάση λοιπόν εκεί για πρωινό. Πιάσαμε κουβέντα με τους ιδιοκτήτες και μάλιστα μου έδωσαν χρήσιμες πληροφορίες για τη διαδρομή. Αυτό που πραγματικά εντυπωσιάζει όμως είναι η φιλική διάθεση των ντόπιων. Όχι μόνο δεν σε κοιτούν περιέργα, αλλά σου διηγούνται και δικές τους εμπειρίες, με λίγα λόγια **θέλουν να τους ακούσεις και εσύ**.

Ποδηλατώ τώρα στο κέντρο της Δράμας. Προσπερνάω το ξενοδοχείο «Ξενία», τον όμορφο Δημοτικό κήπο με τα τρεχούμενα νερά και τα πλατάνια και το πάρκο της «Αγίας Βαρβάρας». Λίγα λεπτά αργότερα φτάνω στα όρια της πόλης, με κατεύθυνση το Κάτω Νευροκόπι και το «τελωνείο Εξοχής 50χλμ», τα σύνορα με τη Βουλγαρία δηλαδή. Ο δρόμος είναι μια μονότονη ευθεία και έχει αρκετή κίνηση. Δεκαπέντε χιλιόμετρα παραπέρα, πήρα την κατεύθυνση προς τα χωριά Πετρούσα και Πύργοι. Ο δρόμος αρχίζει να ανηφορίζει σιγά-σιγά χωρίς όμως να προοιωνίζει την «τρελή» ανάβαση που θα ακολουθήσει αργότερα, μέχρι τα 1800 μέτρα υψόμετρο, στο χιονοδρομικό κέντρο του Φαλακρού.

Περνάω από την κεντρική πλατεία της Πετρούσας. Όλη η «ζωή» είναι συγκεντρωμένη εδώ, με αρκετό κόσμο αραγμένο στα γύρω καφενεία. Μια μικρή στάση στη βρύση και συνεχίζω. Ο δρόμος ακολουθεί την κοιλάδα της

Σουσίτσας και φτάνει στους Πύργους. Εδώ και ώρα έχει συννεφιάσει, αν και ο ήλιος κάνει σποραδικά την εμφάνισή του, σκορπώντας μερικές ακτίνες «ελπίδας». Ψηλά όμως οι κορυφές είναι καλυμμένες με πυκνή ομίχλη και φαίνεται να βρέχει. Μερικές ψιχάλες με ανησούησαν κάπως, αλλά ευτυχώς όχι για πολύ. Στο μεταξύ έφτασα στην πλατεία των Πύργων, όπου κάθισα στη μοναδική ταβέρνα που βρήκα. Είχα διανύσει από τη Δράμα περίπου 25 χιλιόμετρα και βρισκόμουν σε ύψος 650 μέτρων.

Στο διπλανό τραπέζι κάθονταν ο ιδιοκτήτης και δυο-τρία άτομα ακόμη. Ήμουν λίγο κουρασμένος, οι ντόπιοι όμως ήταν ορεξάτοι για συζήτηση. Μιλήσαμε για το βουνό και τη ζωή στο χωριό. Κύριο θέμα βέβαια η οικονομική κρίση: -Εδώ τουλάχιστον ήμαστε καλύτερα. Έχουμε τα μοστάνια και τα ζώα μας. Έχουμε μια αυτάρκεια... Η προφορά τους ήταν βαριά, με πολλές λέξεις και φράσεις να τις κόβουν, χωρίς όμως να γίνονται δυσνόητοι.

Φεύγοντας, ο ιδιοκτήτης μου έδωσε το τηλέφωνό του σε περίπτωση ανάγκης. -Γνωρίζω καλά την περιοχή. Παλιά ανέβαζα ζώα στο βουνό. Έχω ανοίξει πολλά μονοπάτια και μόλις ένα μήνα νωρίτερα, οδήγησα μια ορειβατική ομάδα από σύλλογο της Αθήνας ψηλά στις κορυφές. Περιέγραψε το μονοπάτι που οδηγεί μέσα από την κοιλάδα της Σουσίτσας, στην κορυφογραμμή. Είναι από τις πιο ενδιαφέρουσες διαδρομές του Φαλακρού και σκόπευα να την περπατήσω, καθώς όμως ήμουν μόνος, αποφάσισα φρόνιμα να ανέβω με το ποδήλατο και να προτιμήσω την «ασφάλεια» του δρόμου, παρά τα έρμη λαγκάδια του βουνού.

Όλο και ψηλότερα!

Ο στόχος ήταν να φτάσω στο ξεκλήσι του Αγίου Πνεύματος, κοντά στο χιονοδρομικό κέντρο. Ακολούθησα αρχικά έναν πολύ ανηφορικό χωματόδρομο. Σύντομα μπήκα σε δάσος οξείας, ενώ ψηλότερα άρχισαν να κάνουν την εμφάνισή τους τα πρώτα μαυρόπευκα. Σε μια στροφή του δρόμου συνάντησα έναν βοσκό που πάσχιζε να μαζέψει τα γίδια του. Ήταν ντυμένος απλά, με κάτι παλιόρουχα. Λιτός άνθρωπος... Λίγο αργότερα να σου και ένας λύκος μπροστά μου. Μεγαλόσωμος και καφετίς, έσπευσε να εξαφανιστεί στο δάσος, δήθεν αδιάφορος, σαν να μη με είχε προσέξει... Έπειτα από δυο ώρες, έφτασα στους Αγίους Πάντες. Το χιονοδρομικό βρισκόταν 600 μέτρα ψηλότερα, αλλά μόνο έξι χιλιόμετρα μακριά. Μόνο... Αυτά αποδείχτηκαν τα δυσκολότερα έξι χιλιόμετρα που είχα κάνει ποτέ! Η κούραση και το βάρος που κουβαλούσα σίγουρα δε βοηθούσαν... ωστόσο προχώρησα χωρίς δεύτερη σκέψη. Κάποια στιγμή, σίγουρα έπειτα από αρκετή ώρα, βρέθηκα και στο «βασιλείο της ομίχλης». Τα αλπικά λιβάδια ξεπρόβαλλαν σιγά-σιγά μέσα από την ομίχλη, που χάιδευε τις πλαγιές και έμοιαζαν να λάμπουν κάτω από τις ακτίνες του ήλιου. Υπέροχη στιγμή, καθώς όμως δεν είχα πολλές δυνάμεις, συνέχισα με τα πόδια. Έφτασα στο ψηλότερο σημείο του βουνού και από εκεί με γλυκιά κατηφόρα με οδήγησε σύντομα στο οροπέδιο του Αγίου Πνεύματος, στο χιονοδρομικό. Εκείνη τη στιγμή, σαν να ήθελαν να με προϋπαντήσουν, ξεπρόβαλλαν από την ομίχλη οι ψηλές κορυφές του Φαλακρού: η Κοριτσομαγούλα, το Κλί-σερτσικ, η Χιονότρυπα, η Καρτάλκα και η ψηλότερη 2232μ. Παράξενες ονομασίες...

Κάλυψα τα τελευταία μέτρα μέχρι το χιονοδρομικό κέντρο. Είχε πια σουρουπώσει. Το αχνό πέπλο της νύχτας είχε αρχίσει να σκεπάζει τα πιο «σκιερά» σημεία του βουνού. Στάθηκα στο κέντρο της μικρής αυτής «πολιτείας», με το παλιό καταφύγιο, τα ξύλινα κτίρια και κιόσκια του χιονοδρομικού, αλλά και τα κάμποσα τροχόσπιτα, αραγμένα στη σειρά δίπλα στο δρόμο. Ένα άτακτο «παρακμιακό» κάπως σύνολο, το οποίο θύμιζε περισσότερο μια «πόλη φάντασμα»... παρά ένα σύγχρονο χιονοδρομικό κέντρο! Ψηλά σε ένα ύψωμα ένας βοσκός με παρατηρούσε. Πλησίασα και χαιρέτισα. Τι περιεργη φυσιογνομία! Γκριζομάλλης με μακριά μαλλιά και γένια, θύμιζε ανάρτη των βουνών! Αφού με κατατόπισε για τη γύρω περιοχή και μου έδειξε τη μοναδική πηγή εκεί κοντά, τον αποχαιρέτησα με την υπόσχεση να τον συναντήσω την επομένη. Ο ίδιος θα κοιμόταν εκεί και μου έδειξε ένα παλιό τζιπ.

Βιάστηκα να φτάσω στην πηγή. Λίγα μέτρα ψηλότερα, βρίσκεται και το εκκλησάκι του Αγίου Πνεύματος. Ήμουν τυχερός... η πόρτα ήταν ξεκλειδωτή και το εσωτερικό του καθαρό. Ταχτοποιήθηκα γρήγορα, έφαγα, έστρωσα τον υπνόσακο πάνω σε ένα μεγάλο ξύλινο τραπέζι και έπεσα για ύπνο!

Μια στελειώτη νύχτα

Ο ύπνος ήταν βαθύς, αλλά γύρω στη μία και μισή, ξύπνησα απότομα από μια διαπεραστική λάμψη. Καταιγίδα! Είχαν ανοίξει οι ουρανοί, ενώ η ομίχλη είχε σκεπάσει τα πάντα. Ώρα 4:30. Η βροχή έχει σταματήσει, αλλά αυτή τη φορά ξύπνησα από άλλη αναμπουμπούλα: φωνές, σφυρίγματα, κουδουνίσματα. -Τι κάνει τέτοια ώρα ο βοσκός; Έπιασε δουλειά από τα άγρια χαράματα:

Ο κακός λύκος

Και επιτέλους ξημέρωσε. Ψιλόβρεχε και οι κορυφές ήταν κρυμμένες στα σύννεφα. Θα έπρεπε να αναβάλω την ανάβαση για την επομένη. Κατηφόρισα στο οροπέδιο να συναντήσω τον βοσκό, το Νίκο. Τον ρώτησα για το περιστατικό της προηγούμενης νύχτας. -Λύκος! Ένα από τα γουρουνάκια βγήκε από το μαντρί. Άκουσα μια στριγκλιά και μετά άλλη μια παρακάτω. Ένας λύκος караδοκούσε και το άρπαξε. -Συμβαίνουν αυτά είπε κάπως αδιάφορα. Στο μεταξύ άρχισε να βρέχει πάλι και μαζευτήκαμε σε ένα στενόχωρο ξύλινο κουβούκλιο. Μόλις σταμάτησε η βροχή ο Νίκος με χαιρέτησε και χάθηκε στην ομίχλη, ακολουθούμενος από το σκύλο του, ενώ εγώ επέστρεψα στο ξεκλήσι. Σύντομα άρχισε να βρέχει πάλι, δυνάμωσε και το γύρισε σε χαλάζι...

Προς το μεσημέρι, ο ήλιος άρχισε να κάνει δειλά-δειλά την εμφάνισή του. Έξω είχαν στεγνώσει τα πάντα. Το αλπικό τοπίο με τα καταπράσινα λιβάδια και τα αμέτρητα αγριολούλουδα φωτιζόνταν λαμπρά από τον ήλιο. Ευκαιρία λοιπόν να ανεβώ μέχρι την κοντινή κορυφή, την Κοριτσομαγούλα όπως λέγεται. Ένα βατό μονοπάτι με έβγαλε απάνω σε 20 λεπτά. Ο καιρός όμως είχε κλείσει πάλι. Αργά, χωρίς βιασύνη, επέστρεψα στη βάση μου για το λιτό μεσημεριανό!

Ψηλά στις κορυφές!

Την άλλη μέρα σηκώθηκα πολύ νωρίς, γύρω στις 5:30. Υπήρχε μια αραή συννεφιά που δεν με ανησύχησε. Μάζεψα τα πράγματά μου και σύντομα είχα κατηφορίσει στο οροπέδιο. Διέσχισα την έρημη «πολιτεία» του χιονοδρομικού και έκρυσπα το ποδήλατο πίσω από έναν πυλώνα του λιφτ. Ανηφόρισα τις πυκνές χορταριασμένες πλαγιές και σε λιγότερο από μια ώρα πάτησα την πρώτη κορυφή, τη Χιονότρυπα, ύψους 2112 μέτρων. Εκεί βρίσκεται το σαλέ του χιονοδρομικού, φυτεμένο στο χείλος της χαράδρας της Νασκβίτσας. Η ονομασία αυτή είναι αλβανική και σημαίνει «σκάφη», λόγω του σχήματος της κοιλάδας, με τις ψηλές απότομες κορυφές να σχηματίζουν ένα πέταλο γύρω της και θυμίζοντας τα Καζάνια του Ολύμπου. Η θέα από την κορυφή είναι εντυπωσιακή. Στο Βορρά, φαίνονται τα βουνά της Βουλγαρίας, το Πιρίν (2914μ), η Ρίλα (το ψηλότερο των Βαλκανίων με ύψος 2925μ) και η οροσειρά του Αίμου, όλα ακόμα χιονισμένα. Κάτω χαμηλά ξεχωρίζει η τεχνητή λίμνη του Νέστου και η αχανής οροσειρά της Ροδόπης. Νότια, διακρίνονται οι Πύργοι, ο κάμπος της Δράμης και στο βάθος, με φόντο τον γκριζό ουρανό, το μοναχικό Παγγαίο. Κατηφόρισα τώρα προς ένα βύθισμα, τη Χιονότρυπα. Πρόκειται για μια «βαραθροειδή» δολίνη βάθους 30 μέτρων, η οποία στον πάτο της κρατάει μόνιμα χιόνι, εξ' ου και η ονομασία της. Με γρήγορο βηματισμό κάλυψα και τα τελευταία μέτρα για την 2232μ, την ψηλότερη κορυφή του Φαλακρού. Αξίζει να σημειώσω, ότι σε όλο το μέτωπο της κορυφογραμμής προς τη Νασκβίτσα έχει τοποθετηθεί ξύλινος φράχτης, για να μη... βουτάνε οι χιονοδρόμοι στον γκερεμό.

Στην επιστροφή, πέρασα από το καλύβι για να αποχαιρέτησω το Νίκο και γρήγορα-γρήγορα έβαλα «ρότα» για τους Πύργους.

Από το Φαλακρό στο Παγγαίο

Και να' με πάλι στο γνωστό ταβερνάκι των Πύργων. Οι μισοί θαμώνες ήταν γνώριμοι από την πρώτη μου επίσκεψη και όπως πάντα ορεξάτοι για συζήτηση.

Δυστυχώς όμως δεν είχα πολύ χρόνο και σύντομα αποχαιρέτησα την παρέα. Είχα αρκετό δρόμο εξάλλου, διότι ήθελα να φτάσω τουλάχιστον μέχρι τους πρόποδες του Παγγαίου. Ωστόσο, λίγα χιλιόμετρα πριν την Πετρούσα ξέκοψα για μια στάση μισής ώρας στο κοντινό εκκλησάκι του Αγίου Γεωργίου, με τον όμορφο κήπο με οπωροφόρα δέντρα, κ-

6

7

8

9

10

11

12

13

11. Νύχτα με φεγγάρι, στον Ποτό της Θάσου.

12-13. Στην ψηλότερη κορυφή του Παγγαίου, το 'Μάτι'.

14. Ξημέρωμα με καταιγίδα στον Άγιο Αντώνιο.

15. Η Ελευθερούπολη στους πρόποδες του Παγγαίου.

16. Στην Καβάλα.

17. Παραλία στο Ραχώνι της Θάσου.

18. Σε ξωκλήσι στο Παγγαίο.

19. Η «φιλοξενία», την τελευταία μέρα της εκδρομής, στη Δράμα.

παρίοσια και ελιές. Συνέχισα και έπειτα από μια ώρα βρισκόμουν στη Δράμα. Έφαγα κάτι πρόχειρο και χωρίς χρονοτριβή συνέχισα προς το Μικροχώρι και το Καλαμπάκι. Πέρασα αμέτρητα χωράφια με ηλιοτρόπια, καλαμπόκια και οπωρώνες, με συστάδες από λεύκες εδώ και εκεί να προσθέτουν σκουροπράσινες πινελιές στον κάμπο.

Αργά το απόγευμα έφτασα στη Νικήσιανη, ένα μεγάλο και πολύβουο χωριό στα ριζά του Παγγαίου. Εκείνη τη στιγμή μάλιστα ήταν η ώρα των βραδινών ειδήσεων και όλα τα καφενεία και εστιατόρια ήταν γεμάτα κόσμο, που παρακολουθούσε στις τηλεοράσεις τις τελευταίες εξελίξεις από το μέτωπο των διαπραγματεύσεων με τους πιστωτές. Ζωηρές συζητήσεις ακούγονταν παντού, ενώ οι τηλεοράσεις ήταν στη διαπασών. Αυτή η «στενάχωρη» κάπως κατάστασή μου έδωσε φτερά και επιτάχυνα, παρόλη την ανηφοριά. Άφησα πίσω τη Νικήσιανη και βρέθηκα μέσα σε πυκνό πλατανόδασος. Στο μεταξύ είχε συννεφιάσει πάλι και η υγρασία περόνιαζε. Στη διασταύρωση ακολούθησα χωματόδρομο που βγάζει στο εκκλησάκι των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης. Βρίσκεται σε υψόμετρο 500 μέτρων, με πανοραμική θέα της Νικήσιανης, του κάμπου και του Φαλακρού. Και ένα πολύ ενδιαφέρον στοιχείο, πριν καληνυχτίσω: μια εντοιχισμένη μαρμαρίνη πλάκα αναγράφει ότι «ανεγέρθη στις 20 Απριλίου 1967», μια ημέρα δηλαδή πριν το πραξικόπημα του Γεωργίου Παπαδόπουλου...

Προς τις κορυφές του Παγγαίου

Με το ξημέρωμα ένας ολόλαμπρος ήλιος ανέτειλε και οι σκούροι απειλητικοί όγκοι ξαναβρήκαν τις μορφές τους. Ο ουρανός ήταν καθαρός τονίζοντας έτσι το μεγαλείο του βουνού. Προβλεπόμενα μια υπέροχη ποδηλατική μέρα.

Από το ξωκλήσι ο χωματόδρομος ανηφορίζει στις βορειοανατολικές πλαγιές του βουνού μέσα σε πολύ πυκνά δάση οξιές και άλλων δέντρων, των περισσότερων άγνωστων σε μένα. Σε μια στάση, κυριολεκτικά μέσα σε αυτήν τη «ζούγκλα», είχα την τύχη να συναντήσω και ένα αγριογούρουνο. Ένα γκρίζο μεγαλόσωμο ζώο, με μακριά μαύρη χαιτί. Ίσα που τόλμησα να κινήσω το χέρι μου προς τη φωτογραφική μηχανή: εξαφανίστηκε αμέσως.

Έπειτα από δυο ώρες είχα βγει στον κεντρικό δρόμο που οδηγεί στα καταφύγια. Μόνο υπομονή χρειάζοταν για να βγάλω σιγά-σιγά την ανηφόρα. Το τοπίο όμως με αποζημίωσε και με το παραπάνω. Κάποια στιγμή έφτασα στα καταλύματα του δασορχείου Καβάλας. Σε ένα μεγάλο ξέφωτο, μερικά ξύλινα σπιτάκια, ένα κιάσκι και μια μικρή παιδική κατασκήνωση. Ήταν ημιτελεί και εγκαταλειμμένα... Λόγω της κρίσης; ή μήπως ήταν μια απόδειξη κατασπατάλησης επιδοτήσεων; Ποιος ξέρει...

Ο καιρός άρχισε να κλείνει. Απειλητικά μαύρα σύννεφα έκαναν την εμφάνισή τους από το Βορρά. Έσπαγαν πάνω στις κορυφές και διαλύονταν, έπαιρναν όμως άλλα τη θέση τους και η ώρα περνούσε... ήλπιζα μόνο να μην βρέξει. Στα 1400 μέτρα ύψους συνάντησα και τη μοναδική πηγή της διαδρομής. Τα παγούρια είχαν αδειάσει εδώ και ώρα και το αίσθημα της δίψας είχε αρχίσει να γίνεται ενοχλητικό. Λίγα λεπτά αργότερα, η άσχημη διάθεση εξαφανίστηκε. Καθόμουν δίπλα στο πεζούλι και κατέβαζα λίτρα νερού. Με ανανεωμένες δυνάμεις έφτασα σύντομα στο μικρό καταφύγιο του ΕΟΣ Καβάλας. Ήταν κλειστό, αλλά και ακατάλληλο για διανυκτέρευση, καθώς δεν είχε κανένα υπόστεγο. Έτσι πήρα ένα χωματόδρομο που οδηγεί έπειτα από 25 χιλιόμετρα στην κοιλάδα του Ορφέα, ένα οροπέδιο στα 1650 μέτρα υψόμετρο, στις παρυφές του οποίου βρίσκεται το καταφύγιο του ΣΧΟ Καβάλας. Η ομίχλη «έγλειψε» τις παρυφές του οροπεδίου, όμως σιγά-σιγά αραίωσε. Ο καιρός βελτιωνόταν πια οριστικά. Λίγα λεπτά αργότερα ξεκουραζόμουν στον ξύλινο πάγκο έξω από το καταφύγιο.

Κατέβηκα σε μια πλαϊνή είσοδο για να παρατηρήσω το εσωτερικό του. Η πόρτα ήταν ξεκλειδωτή! Μπήκα μέσα και ανακάλυψα μια αποθήκη. Εκεί άφησα το ποδήλατο και ετοιμάστηκα για την ανάβαση στην ψηλότερη κορυφή.

Το μονοπάτι ανηφορίζει τραβερσάροντας τις πυκνές χορταριασμένες πλαγιές, με τα αμέτρητα αγριολούλουδα. Το πιο εντυπωσιακό στοιχείο των βορειοελλαδικών βουνών εξάλλου είναι αυτό: το βροχερό κλίμα επιτρέπει τη βλάστηση να αναπτυχθεί πολύ, τα λιβάδια είναι πυκνά και τα δάση πλούσια με πανύψηλα δέντρα. Έφτασα στην ψηλότερη κορυφή, το Μάτι, με ύψος 1956 μέτρα, όπου υπάρχουν πανύψηλος πυλώνας του ΟΤΕ... Τράβηξα μερικές αναμνηστικές φωτογραφίες και επέστρεψα στο καταφύγιο ικανοποιημένος. Ανέβηκα στο πάνω πάτωμα και πέρασα στους κύριους χώρους όπου βρίσκονται τα δωμάτια και η σάλα με την κουζίνα. Μάλιστα! Σε ένα ντουλάπι βρήκα ένα πακέτο μακαρόνια, ενώ η φιάλη υγραερίου της κουζίνας ήταν γεμάτη. Ένα πλαστικό ντεπόζιτο παραδίπλα ήταν γεμάτο «πόσιμο νερό», όπως έγραφε ένα σημείωμα -τρεχούμενο νερό και ρεύμα ήταν κομμένα, ενώ για κατασρόλα χρησιμοποίησα ένα μεγάλο μπρίκι, διότι οι «κανονικές» ήταν πολύ μεγάλες και προοριζόνταν για τουλάχιστον οχτώ άτομα! Αυτή κι αν ήταν αναπάντεχη τύχη! Θα γεματίζα κανονικά!

Ένας σωρός από... πιλάφι!

Αφού ξεκουράστηκα για καμιά ώρα, το απόγευμα ανέβηκα μέχρι την κορυφή Αυγό ή αλλιώς Πλάφ Τεπέ ύψους 1835 μέτρων. Είναι η παλιά τουρκική ονομασία, η οποία είναι πολύ πετυχημένη καθώς η κορυφή μοιάζει όντως με ένα «σωρό από πιλάφι»! Ανηφορία την απότομη πλαγιά και έφτασα σε βραχώδες τείχος. Από το σημείο αυτό ανακάλυψα ένα χορταριασμένο γλιστερό πέρασμα το οποίο βγάζει σύντομα στην κορυφή με το μεγάλο μεταλλικό σταυρό. Η «αεροπλανική» θέα από το Αυγό είναι εντυπωσιακή. Ανατολικά φαίνονται η πεδιάδα της Δράμας και η Νικήσιανη, Νότια η Εγνατία Οδός, στο βάθος η Καβάλα και ακόμα πιο πέρα η Θάσος...

Όσο περνούσε η ώρα και ο ήλιος τραβούσε προς τη Δύση, το γλυκό αεράκι δρούιζε όλο και περισσότερο. Επέστρεψα στην άνεση του καταφυγίου, μαγεύριψα και κοιμήθηκα στο πιο απόμερο δωμάτιο που βρήκα...

Στην Καβάλα

Τετάρτη, 23 Ιουνίου: Ένας ολόλαμπρος ήλιος έχει ανατελεί εδώ και πολλή ώρα. Η ζέση είναι αισθητή. Σύντομα ήμουν έτοιμος και κατηφόριζα για τα χαμηλά. Η κατάβαση των 25 χιλιομέτρων μέχρι την Ελευθερούπολη, τους πρόποδες του Παγγαίου, διήρκεσε γύρω στη μία ώρα. Από εκεί ένας πλατύς επαρχιακός δρόμος με οδήγησε έπειτα από 15 χιλιόμετρα στην Καβάλα, στο κέντρο της πόλης. Δεν είχα πολύ χρόνο αλλά ήθελα να επισκεφτώ οπωσδήποτε το ρωμαϊκό υδραγωγείο. Το μνημείο είναι γνωστό ως «Καμάρες» και κατασκευάστηκε μετά τον 1ο αιώνα μ.Χ. Στο πάγκο ακριβώς μπροστά, υπάρχει μαρμαρίνο λιοντάρι-ηρώ των πεσόντων στους μεγάλους πολέμους των αρχών του 20ου αιώνα. Την προσοχή τραβάει μια πινακίδα με το βυζαντινό δικέφαλο αστό που αναγράφει «Κωνσταντινούπολις 460» χιλιόμετρα. Επέστρεψα στο λιμάνι και έπειτα από λίγα λεπτά αργότερα βρισκόμουν στο πλοίο για τη Θάσο.

Και στη Θάσο

Βολεύτηκα στο κατάστρωμα προς την πλευρά της πρύμνης, ώστε να βλέπω την πανοραμική θέα της Καβάλας. Το πλοίο προσπέρασε τις εξέδρες άντλησης πετρελαίου του Πρίνου και μια ώρα αργότερα, έφτασε στο λιμάνι του νησιού, τον Πρίνο.

Αρχικά, έκανα μια μικρή βόλτα. Διαφορετικός ο «αέρας», νησιώτικος. Άραξα σε μια καφετέρια για να πάρω

κάτι δροσιστικό. Στον παραλιακό δρόμο κόβανε βόλτα πολλοί ξένοι τουρίστες, αρκετοί από αυτούς νεοαφιχθέντες με το ίδιο πλοίο, τον Άγιο Παντελεήμονα.

Έπειτα από μια ώρα, κάπως βαρυστημένη πρέπει να ομολογήσω, άφησα αυτή τη δροσερή γωνιά για να ξεκινήσω... το γύρο του νησιού, αρχικά με νότια κατεύθυνση, προς τα Λιμενάρια. Ο δρόμος είναι παραλιακός, ευτυχώς χωρίς πολλές ανηφόρες. Προσπέρασα διαδοχικά τις Σκάλες Σωτήρος και Καλλιράχης, τα επίνεια των ομώνυμων ορεινών χωριών και παρέκαμπα τους βραχώδεις ορμίσκους της νοτιοδυτικής πλευράς του νησιού. Έτσι, μετά από 23 χιλιόμετρα, έφτασα στα τουριστικά Λιμενάρια. Καθ' όλη τη διαδρομή, πρόσεξα ότι πάρα πολλά αμάξια είχαν ξένες πινακίδες, κυρίως από χώρες των Βαλκανίων. Έκανα μια στάση για φαγητό στο λιμάνι. Κοιτώντας ψηλά στο λόφο, πρόσεξα το «Παλατάκι», τα κεντρικά γραφεία της παλιάς γερμανικής εταιρίας Sridel, η οποία εκμεταλλευόταν τα μεταλλεία της περιοχής. Χτίστηκε το 1903 και είναι ένα διώροφο κτίριο στο χρώμα της χώρας, με πύργους στις άκρες και με κεραμοσκεπή. Είναι όμως εγκαταλεμμένο από το 1963 και χρήζει συντήρησης. Παρατηρώντας προς το πέλαγος όμως, η θέα του Αγίου Όρους υποβάλλει πραγματικά τον επισκέπτη. Η χαρακτηριστική πυραμίδα του Άθωνα, ορθώνεται απότομα, στα 2032 μέτρα, μέσα από την αχλή του Αιγαίου.

Το απόγευμα άφησα τα Λιμενάρια και ποδηλάτησα μέχρι τον Ποτό και το εκκλησάκι του Αγίου Αντωνίου. Βρίσκεται στην κορυφή ενός πευκόφυτου λόφου, δίπλα στην ακτή. Κατέβηκα όμως πρώτα στην ομώνυμη μικρή παραλία για μια βουτιά. Η εικόνα της Δύσης ήταν μαγευτική. Επικρατούσε άπνοια και η θάλασσα ήταν «λάδι», όμως ένα απειλητικό καταϊγδοφόρο νέφος έκλεινε τον ορίζοντα. Λίγο πριν πέσει το σκοτάδι επέστρεψα στο εκκλησάκι. Σκόρπια στην είσοδο του υπήρχαν πολλά μαρμάρια κατάλοιπα, ίσως κάποιου αρχαίου ιερού. Εξάλλου ήταν συνηθισμένο να κτίζονται χριστιανικά ιερά πάνω στα ερείπια αρχαίων ναών, ειδικά κατά την πρώτη περίοδο του Χριστιανισμού. Αργά τη νύχτα, ο ουρανός είχε σχεδόν καλυφθεί με σύννεφα. Βροντές ακούγονταν στο Βορρά, ενώ κερανοί αυλάκωναν τον ορίζοντα στα Δυτικά, με μια απειλητική σιωπή όμως.

Στο Θεολόγο

Η επόμενη μέρα ξημέρωσε με έναν μουντό κάπως καιρό. Επέστρεψα στον Ποτό και κατευθύνθηκα προς το Θεολόγο, ίσως το γραφικότερο χωριό της Θάσου. Βρίσκεται στο βάθος της κοιλάδας του Διπόταμου σχεδόν στο κέντρο του νησιού. Τα περισσότερα σπίτια του είναι από πέτρα και ακολουθούν την ντόπια αρχιτεκτονική, έχουν όμορφα ξύλινα κουφώματα και μπαλκόνια, άλλα κεραμοσκεπαστα και άλλα με στέγες από πέτρινες πλάκες. Όμορφοι κήποι πλαισιώνουν πολλά από αυτά, ενώ γραφικά καλντερίμια διασχίζουν το χωριό απ' άκρη σ' άκρη. Υπάρχουν ακόμα, αρκετοί ξενώνες και ενοικιαζόμενα δωμάτια. Στο κέντρο του χωριού ένας παλιός «λαδόμυλος», έχει μετατραπεί σε ανοιχτό μουσείο, ενώ στη βόρεια άκρη του βρίσκεται το λαογραφικό μουσείο. Το βλέμμα τραβάει η στέγη του, κατασκευασμένη με πλάκες σε σχήμα ρόμβων.

Ένας χωματόδρομος συνεχίζει από το χωριό με κατεύθυνση το εικονοστάσι της Αγίας Κυριακής, περνάει ένα καταπράσινο δασάκι και συναντάει μια ταβέρνα με έναν παλιό νερόμυλο δίπλα σε μικρό ποτάμι. Συνέχισα και έπειτα από μια ώρα έφτασα στην Αγία Κυριακή. Βρίσκεται σε υψόμετρο 550 μέτρων στο χείλος ενός διάσελου με θέα τον όρμο των Κοίνυρων. Στα Δυτικά ο πέτρινος όγκος του Υψαρίου (1206μ) κλείνει τον ορίζοντα ενώ Νότια, ίσα που διακρίνεται ο Θεολόγος, ένα με το γύρω πετρώδες και πυκνόφυτο περιβάλλον.

Προς τη Χώρα

Από την Αγία Κυριακή ο χωματόδρομος κατεβαίνει μέσω ενός απότομου και κρημνώδους διαζώματος στους παραθαλάσσιους οικισμούς της Κρήνης και των Κοίνυρων. Η διαδρομή είναι κουραστική. Ο δρόμος έχει διανοιχθεί πρόσφατα, σε πολλά σημεία μάλιστα πάνω σε βράχο, δίπλα στον γκρεμό και είναι γεμάτος πέτρες και αυλάκια. Φτάνοντας στον παραθαλάσσιο οικισμό της Κρήνης, με περίμενε νέα ανηφόρα. Αυτή τη φορά για να περάσω στον όρμο της Ποταμιάς. Λόγω της κούρασης, η διαδρομή είχε πια «δικαστικό» χαρακτήρα. Προσπέρασα τους παραδοσιακούς οικισμούς της Ποταμιάς και της Παναγίας, με μόνο στόχο να ανέβω άλλα 300 μέτρα υψομετρικής διαφοράς για να περάσω στην άλλη πλευρά του βουνού και να φτάσω στη Χώρα, το Λιμένα της Θάσου. Τέλος πάντων, αργά το μεσημέρι περιδιάβαινα επιτέλους στα στενά της πόλης, τυπικά για μια βόλτα «γνωριμιάς», πρακτικά για να ανακαλύψω κάποιο ονομαγειρείο. Έκανα στάση σε ένα τουριστικό μαγαζί για να αγοράσω λικέρ-καρύδι και γλυκά του κουταλιού, τα φημισμένα ντόπια προϊόντα. Τελευταίος σταθμός της ημέρας αλλά και του ταξιδιού μου ήταν η Σκάλα του Πρίνου, μόλις 15 χιλιόμετρα μακριά. Οι ανηφόρες ευτυχώς ήταν μικρές και ο απογευματινός ήλιος ευχάριστος. Σε 50 λεπτά βρισκόμουν σε μια παραλία της Σκάλας Ραχωνίου, κοντά στον Πρίνο, για μια χαλαρωτική βουτιά. Λίγο πριν νυχτώσει, ανηφόρισα μέχρι το εκκλησάκι του Αγίου Φανουρίου, χωμένο σε μια ήσυχη κοιλάδα με ελαιόδεντρα, όπου και θα διανυκτέρευα. Προηγούμενως όμως, ανέβηκα ψηλότερα, μέχρι το ξωκλήσι της Αγίας Παρασκευής, για να αγναντέψω τον εντυπωσιακό όγκο του Παγγαίου, που διαγραφόταν στο βάθος, με φόντο τον πυρωμένο ουρανό της Δύσης... Έτσι πέρασε και αυτή η ημέρα, η τελευταία.

Ένα «γλυκό» ενθύμιο

Σηκώθηκα χωρίς την επομένη και κατηφόρισα στο λιμάνι του Πρίνου για να πάρω το πλοίο για Καβάλα. Από εκεί, το μόνο που είχα να κάνω ήταν να φτάσω με το ποδήλατο μέχρι την αφετηρία των ΚΤΕΛ. Έτσι, σε μια ώρα, ξεκούραστα και με ασφάλεια, επέστρεψα με το λεωφορείο στη Δράμα. Όλη την υπόλοιπη μέρα, μέχρι τις 19:15 που θα έπαιρνα το τρένο, βόλταρα στο κέντρο της πόλης, από το Δημοτικό πάρκο μέχρι το σιδηροδρομικό σταθμό και... αντίστροφα. Ένα δρομάκι, με παλιά παραδοσιακά σπίτια που άξιζε να φωτογραφίσω, τράβηξε την προσοχή μου. Ένας ηλικιωμένος κύριος που σκούπιζε το πεζοδρόμιο με χαιρέτησε ευγενικά και επέμενε να περάσω σπίτι του, να με κερράσει δροσερό νερό και λουκούμι. Θέλησα να κρατήσω ένα ενθύμιο... Πράγματι, η φωτογραφία με τον ίδιο καθισμένο χαμογελαστό στα ξύλινα σκαλιά του χωλ, με τις παλιές οικογενειακές φωτογραφίες γύρω του, ήταν το καλύτερο ενθύμιο και άλλη μια αποδείξη για το φιλόξενο χαρακτήρα των ντόπιων.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- 19/6/15: • Μετάβαση με τρένο στη Δράμα.
- 20/6/15: • Δράμα-χιονοδρομικό Φαλακρού: 45χιλ.
- 21/6/15: • Ανάβαση στην Κοριτσομαγούλα 1993μ.
- 22/6/15: • Ανάβαση στη Χιονότρυπα 2112μ και στην 2232μ.
 - Χιονοδρομικό Φαλακρού-Δράμα-Νικήσιανη: 77 χιλ.
- 23/6/15: • Νικήσιανη-καταφύγιο Σ.Χ.Ο. Καβάλας: 25χιλ.
 - Ανάβαση στο Μάτι 1956μ & Πιλάφ Τεπέ 1835μ.
- 24/6/15: • Καταφύγιο -Ελευθερούπολη -Καβάλα: 52 χιλ.
 - Σκάλα Πρίνου -Λιμενάρια -Ποτός: 34 χιλ.
- 25/6/15: • Ποτός-Θεολόγος -Σκάλα Ραχωνίου (Άγιος Φανούριος): 52 χιλ.
- 26/6/15: • Άγιος Φανούριος -Σκάλα Πρίνου: 3 χιλ.
 - Αναχώρηση το απόγευμα για Αθήνα.

14

15

16

17

18

19